

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 6C/342/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613227133
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Blahovská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7613227133.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mária Blahovská, v právnej veci žalobcu K. U. N., N..V..Q.., G. XX, K. XX, F.: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16 proti žalovaným 1) D. G., J.. XX.X.XXXX, bytom trvale S., Ž. XX/X, zastúpená opatrovníčkou M. G., J.. X.X.XXXX, bytom Ž. XX/X, S. a 2) H. S.Q., J.. X.X.XXXX, trvale bytom S., Q. XXX/XX, o zaplatenie 306,72 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Návrh žalobcu **z a m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 27.8.2013 domáhal od žalovaných zaplatenia sumy 306,72 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá dňa 31.10.2007 Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej v 1. rade úver vo výške 398,33 Eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaná zaviazala splatiť v 30 mesačných splátkach vo výške po 25,56 Eur. Žalovaná v 2. rade pristúpila k záväzkom žalovaného v 1. rade ako spoludlžník v zmysle § 533 Občianskeho zákonníka. Na základe žiadosti žalovanej sa žalobca so žalovanou dohodli na odklade splátok č. 12,13,14 pôžičky a tieto sa žalovaná zaviazala splatiť ako splátky č. 31, 32, 33. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri 1. splátke, napokon zaplatila len sumu 460,08 Eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky č. 17 o viac ako tri mesiace, bolo jej doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka t.j. okamžitá splatnosť úveru z dôvodu omeškania. Žalovaná mala uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 306,72 Eur dňa 29.11.2009. Túto sumu neuhradila ani čiastočne.

Súd rozsudkom 6C/342/2013-43 zo dňa 29.4.2014 žalobu zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Žalobca podal voči rozsudku odvolanie a odvolací súd uznesením 5Co/659/2014-56 zo dňa 24.9.2015 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že odôvodnenie rozsudku nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods. 2 O. s. p. a zásadám súdnej praxe, preto je rozsudok nepreskúmateľný a v dôsledku toho i nepresvedčivý a to z dôvodov uvedených v odvolaní, ktoré sú opodstatnené. Súd použil aj ustanovenia, ktoré v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, t. j. 31.10.2007 ešte neboli účinné. Povinnosťou súdu bude vo veci opätovne rozhodnúť, vyrovnáť sa so všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania najmä v odvolaní a rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné a presvedčivé.

Účastníci konania boli v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. písomne poučení v uznesení zo dňa 12.11.2013. Účastníci konania sa na pojednávanie vo veci určené na 2.2.2016 nedostavili. U oboch mal súd

doručenie predvolania riadne preukázané, lehota na prípravu na pojednávanie bola u účastníkov zachovaná. Žalobca sa z pojednávania ospravedlnil, žalované sa pojednávania bez ospravedlnenia nezúčastnil, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti účastníkov konania, pričom pri rozhodovaní prihliadol na obsah spisu a vykonané listinné dôkazy.

Súd vykonaným dokazovaním a z predložených dokladov, žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, zmluvných dojednaní, oznámením o schválení úveru, kartou klienta, rozsudkom 16Ps/16/2011-40 o pozbavení spôsobilosti na právne úkony žalovanej 1. rade, vypočutím splnomocneného zástupcu opatrovníčky žalovanej v 1. rade, vypočutím žalovanej v 2. rade, z odvolania žalobcu, uznesenia odvolacieho súdu zistil tento skutkový a právny stav:

Súd z rozsudku 16Ps/16/2011-40 zo dňa 25.5.2012 zistil, že žalovaná v 1. rade bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony a za jej opatrovníčku ustanovil M. G., matku.

Dňa 31.10.2007 medzi účastníkmi konania bola spísaná žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Z uvedenej žiadosti bolo zistené, že žalovaný požadoval úver vo výške 398,33 Eur /12.000,- Sk, ktorý mal zaplatiť v 30-tich mesačných splátkach vo výške po 25,56 Eur/770,- Sk, zmluvná odmena 11.100 Sk, nominálna hodnota úveru bola 23.100,- Sk, predpokladaná RPMN za úver 77,14 %. Zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 7.623,- Sk, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 63,68 Eur.

Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi súd zistil, že schválená výška úveru bola: 12.000,- Sk, nominálna hodnota úveru 23.100,- Sk, splatnosť úveru 30 mesiacov, výška mesačnej splátky 770,- Sk, dátum splatnosti prvej splátky 25.11.2007, dátum splatnosti poslednej splátky 25.4.2010, RPMN úveru 78,61 %.

Schválená výška revolvingu : 13.860,- Sk, výška mesačnej splátky 770,- Sk, RPMN po vykonaní revolvingu 63,68 %, úverový limit 27.720,- Sk, zmluvná odmena za poskytnutie úveru 11.100,- Sk, zmluvná odmena za poskytnutie každého revolvingu 7.623,- Sk.

Oznámenie o schválení úveru nebolo podpísané žalovanou.

Z predloženej karty klienta súd zistil, že žalovanej bola vyplatená čiastka vrátane revolvingov 398,33 Eur a žalovaná uhradila sumu 460,06 Eur. Žalobca žiada uhradiť ešte sumu 306,72 Eur.

Listom zo dňa 7.6.2009 žalobca zaslal žalovanej v 1. rade oznámenie o zosplatnení z dôvodu omeškania úhrady splátok č. 17, 18,19 spolu v sume 76,68 Eur s tým, že omeškanie na najstaršej splátke je 74 dní a v prípade omeškania s ktoroukoľvek splátkou o viac ako 3 mesiace sa stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti. Žalovaná v 1. rade oznámenie o zosplatnení prevzala dňa 11.6.2009. Posledná splátka bola uhradená 17.7.2009. Podľa karty klienta žalovaná mala dlžnú sumu 306,72 Eur uhradiť dňa 29.11.2009.

Predchádzajúcich pojednávaní sa zúčastnil splnomocnený zástupca opatrovníčky a brat žalovanej v 1. rade ktorý uviedol, že sestra je invalidnou dôchodkyňou pre mentálnu retardáciu a podnet na pozbavenie spôsobilosti dal obdobný prípad, kedy bola zneužitá na podpísanie iného úveru. Je presvedčený, že tento úver už bol uhradený - vymožený zrážkami z dôchodku a keďže uvedeným prepočtom nerozumie, ponecháva rozhodnutie na úvahu súdu.

Žalovaná v 2. rade na prvom pojednávaní uviedla, že o spoludlžníctvo ju požiadala matka žalovanej v 1. rade, išlo o to, že mali zablokovaný účet v banke pre iný úver a preto si pre jeho vyplatenie zobrali tento úver. Z týchto peňazí nič nedostala a o tom, že tento úver je neplatený sa dozvedela, až keď dostala predvolanie na súd.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka (v znení platnom do 31.12.2007), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení platnom do 31.12.2007), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,
- c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytovaním spotrebiteľského úveru, s výnimkou
 1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,
 2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,
 3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprímerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,
 4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,
 5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,
- d) ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,
- e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, 9) ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúci z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 31.10.2007 uzatvorená Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou. Z obsahu zmluvy je totiž zrejmé, že sa jedná o formulárovú (typovú) zmluvu pripravenú vopred žalobcom, ktorej obsah nemala žalovaná možnosť reálne ovplyvniť alebo pozmeniť. Zmluvu uzatvorila žalovaná ako nepodnikateľ. Zmluva je písaná malým nahusteným písmom a ide o pomerne dlhý text obsahujúci množstvo odbornej právnej terminológie.

Dokazovaním bolo tiež preukázané, že na základe uvedenej zmluvy bol žalobcom žalovanej poskytnutý úver vo výške 398,33 Eur. Žalovaná mala žalobcovi, podľa uzavretej zmluvy, zaplatiť celkovo sumu 766,78 Eur, z ktorej uhradila čiastku 460,08 Eur. Nárok žalobcu tak pozostáva z nesplatennej časti úveru a to odplaty a úrokov vo výške 306,72 Eur po zosplatnení úveru v dôsledku omeškania žalovanej s úhradou splátok. Celková odmena za poskytnutý úver predstavuje sumu 368,45 Eur (11 100,- Sk). Súd považuje takúto odplatu ako dohodnutú zmluvnú podmienku za absolútne neprijateľnú a odporujúcu dobrým mravom, keďže dosahuje takmer 92,5% poskytnutého úveru. Výška zmluvnej odmeny predstavuje úročenie úveru, pričom úroková sadzba úveru v danej veci nie je uvedená.

V oznámení o schválení úveru je uvedená Ročná percentuálna miera nákladov úveru poskytnutého žalovanej vo výške 78,61 %. Ročná percentuálna miera nákladov má byť v zmluve uvedená presne a určito, predstavuje totiž celkové náklady spojené s úverom, do jej výpočtu sa zahŕňa nielen výška úrokovej sadzby, ale aj výška ostatných poplatkov spojených s úverom a pre spotrebiteľa ide o najdôležitejší údaj, keďže mu umožňuje najjednoduchšie porovnanie ceny jednotlivých spotrebiteľských úverov. Vzhľadom k tomu ročnú percentuálnu mieru nákladov tak, ako je uvedená v zmluve uzavretej medzi účastníkmi nie je možné rešpektovať.

Priemerná hodnota RPMN v roku 2007 u spotrebiteľských úverov s dobou splatnosti od jedného do piatich rokov predstavovala 15,33% (zistené z internetovej stránky národnej banky). Aj preto súd považoval dohodnutú výšku odplaty za odplatu v rozpore s dobrými mravmi.

Skutočnosť, že zmluva síce obsahuje údaj RPMN, avšak v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa treba vyhodnotiť tak, ako keby v zmluve RPMN uvedená nebola a to i s ohľadom na to, že klamlivé alebo nesprávne uvedenie RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemôže mať za následok splnenie si zákonnej povinnosti uvedenia tohto údaju v zmysle § 4 ods. 2 písm. g z.č. 258/2001 Z.z. Uvedenie nesprávneho údaju RPMN v spotrebiteľskej zmluve má potom následok, že spotrebiteľský úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd zamietol návrh, keďže zo strany žalovanej bola žalobcovi uhradená už celá jemu skutočne poskytnutá suma úveru a odplata požadovaná žalobcov je v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania rozhodol súd podľa citovaného ustanovenia. Žalobca nemal v konaní úspech a preto mu náhrada trov konania nebola priznaná. O trovách žalovaných súd nerozhodoval poukazujúc na § 151 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého súd o trovách konania rozhoduje len na návrh a žalovaní si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.